

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Kateřiny Burešové a soudců JUDr. Tomáše Němce a Mgr. Daniely Jandové ve věci

žalobce: **M. P.**, narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Vojtěchem Příkopou, Ph.D.
sídlem Nová 403, 784 01 Červenka

proti
žalovanému: **F. V.**, IČO [redacted]
sídlem [redacted]
zastoupený advokátem Mgr. Davidem Macháčkem
sídlem T. G. Masaryka 108, 272 01 Kladno

o zaplacení 120 000 Kč s příslušenstvím, odvolání žalobce, žalovaného a znalce proti usnesení Okresního soudu Praha – východ ze dne 4. 9. 2024, č. j. 46 C 122/2023-307

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se mění tak, že soud přiznává znalci Ing. Martinu Múčkovi, Ph.D., za podaný znalecký posudek znalečné ve výši **91 118 Kč**, to je odměna 80 850 Kč a náhrada hotových výdajů 10 268 Kč.

Odůvodnění:

- Okresní soud Praha – východ (dále jen soud prvního stupně) shora označeným usnesením přiznal znalci za podaný znalecký posudek znalečné v celkové výši 206 013,35 Kč, a to: a) odměnu za 168,5 hodin práce po 1 000 Kč a za 8 hodin práce po 900 Kč ve výši celkem 175 700 Kč, b) náhradu hotových výdajů ve výši 30 313,35 Kč.
- Soud prvního stupně uzavřel, že znalecký posudek byl vypracován v souladu se zák. č. 254/2019 Sb. o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech (dále jen „zákon o znalcích“), řádně a včas, přičemž prodloužení lhůty k vypracování znaleckého posudku, o které znalec soud dvakrát požádal, bylo odůvodněno opakovaným neposkytnutím potřebné součinnosti ze strany žalovaného. Soud s ohledem na ustanovení vyhl. č. 504/2020 Sb., o znalečném (dále jen „vyhláška o znalečném“) a s ohledem na náročnost znaleckého zkoumání, míru uplatněných odborných znalostí a množství účelně vynaložené práce přiznal znalci odměnu v celkové výši 175 700 Kč a náhradu ve výši 30 313,35 Kč s tím, že znalci proti jeho vyúčtování nebyla přiznána náhrada hotových výdajů v podobě cestovních náhrad a času stráveného na cestě v souvislosti s cestou ze [redacted] do sídla žalovaného v obci [redacted] dne 23. 4. 2024, neboť tato cesta byla znalcem realizována z jeho vlastní iniciativy bez předchozího ověření skutečných poměrů na místě samém.
- Proti tomuto usnesení podali odvolání žalobce, žalovaný a znalec.
- Žalobce ve svém odvolání označuje napadené usnesení v určitých pasážích za nepřezkoumatelné a v dalších částech za protizákonné. Soud prvního stupně bez dalšího akceptoval časovou dotaci vynaloženou soudním znalcem na vypracování posudku, ačkoliv ta je extrémní a vymykající se obvyklosti. Žalobce vytýká soudu, že výslovně neobjasnil, z jakého důvodu trvalo znalci

Shodu s prvopisem potvrzuje: Alena Pažitná

zodpovězení několika běžných otázek rovných 22 pracovních dní, kterým 174,5 hodiny při osmihodinové pracovní době odpovídá. Odůvodnění napadeného usnesení není, v rozporu se zákonnými požadavky (§ 167 odst. 2 o. s. ř.) i judikaturními závěry, přesvědčivé ohledně časové dotace, zvláště za situace, kdy se znalec zabýval mnoha vadami, které podle zadání soudu zkoumat vůbec neměl (zjišťování technologických postupů žalovaného při výrobě jiných maringotek, analýza vlhkosti použitého dřeva, míra opracování jednotlivých dřevěných prvků v interiéru a kvalita kotvení lišt a umístění vrutů v nich). Protože se jednalo se o běžný znalecký posudek, nikoliv revizní, pak není možné, aby bylo 168,5 hodin práce honorováno nejvyšší možnou hodinovou sazbou. Žalobce proto navrhl, aby odvolací soud usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

5. Žalovaný v odvolání uvedl, že soud prvního stupně stanovil zálohu na znalecký posudek v celkové výši 40 000 Kč s odůvodněním, že po konzultaci se znalcem lze očekávat náklady cca v této výši. Soud prvního stupně nekriticky přijal návrh na přiznání znalečného a celkový rozsah práce nijak neverifikoval. Podle žalovaného inspekční šetření znalce v místě výroby žalovaného bylo nadbytečné a znalec tímto způsobem zbytečně a nedůvodně navyšoval případné náklady účastníků. Znalecký úkol zněl explicitně, znalec měl posoudit již vyrobený dodaný výrobek. Bylo na znalci, aby podrobně popsal časový fond činnosti na každý částečný úkol zvláště. Žalovaný odkázal na jiné řízení u stejného senátu, kde za znalecký posudek včetně konzultační činnosti znalec vyúčtoval 23 500 Kč. Žalovaný proto navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
6. Znalec ve svém odvolání vytýká soudu prvního stupně, že mu napadeným usnesením nepřiznal náklady na cestovné a náhradu za ztrátu času spojené s inspekční znaleckou návštěvou dne 23. 4. 2024, když mu nikdo z účastníků ani zadavatel posudku neposkytl informaci, že adresa žalovaného uvedená v soudním spisu není totožná s adresou výrobních prostor žalovaného. Znalec postupoval podle informací dostupných v soudním spise.
7. Znalec ve vyjádření k odvolání účastníků uvedl, že je mylné a ničím nepodložené tvrzení žalovaného, že znalečné bylo soudem se znalcem konzultováno a na základě této konzultace byla stanovena záloha. Soud stanovuje výši zálohy na znalečné podle vlastní úvahy a odměna znalce není vázána na výši zálohy. Znalec nese plnou odpovědnost za vypracovaný znalecký posudek a je zcela na zvážení znalce, jakou metodiku zvolí, přičemž účastníci jsou povinni poskytnout znalci maximální součinnost. V posuzované věci byl znalec nucen z důvodu neposkytnutí součinnosti ze strany žalovaného, kdy krátké technické sdělení zaslané žalovaným nekorespondovalo se skutkovým stavem zjištěným při znalecké prohlídce dne 14. 3. 2024, uskutečnit inspekční znaleckou návštěvu v místě výroby žalovaného. Znalecká návštěva se uskutečnila v přímé souvislosti se znaleckým úkolem, protože znalec vyčerpал všechny jemu dostupné možnosti k získání podkladů pro řádné splnění znaleckého úkolu. Znalecký úkol byl srozumitelně a přesně stanovený, ale aby bylo možno jednoznačně odpovědět soudu na položené otázky, bylo nutné posoudit technologické a konstrukční zásady na vyráběných maringotkách, protože lze předpokládat, že zhotovitel (žalovaný) dodržuje stejné konstrukční a technologické zásady na všech jím vyráběných produktech. Při inspekční návštěvě bylo nicméně zjištěno, že tomu tak není a existuje rozpor např. v konstrukční skladbě u předmětu znaleckého posudku a vyráběných maringotkách prohlédnutých při inspekční znalecké návštěvě. Znalec doložil soudu prvního stupně podrobný rozpis časové náročnosti a čas, který na znaleckém posudku nebyl odpracován z důvodu neposkytnutí součinnosti je definován, ale není započítán do celkové časové náročnosti a není za něj požadováno znalečné. Stejně tak znalec neúčtoval čas spojený s administrativními úkony, které byly spojeny s neposkytnutím součinnosti ze strany žalovaného. V podrobném vyúčtování je jednoznačně vše, řádně a velmi podrobně specifikováno a časová dotace na vypracování posudku činí 168,5 hodin, což je přibližně měsíční fond pracovní doby. Znalec svou odměnu účtoval v souladu s vyhláškou o znalečném s maximální možnou sazbou, kterou legislativa připouští, neboť znalecký posudek vyžadoval vysoké odborné nasazení, zvláště co se

týče zvolené metodiky na vypracování a odběr vzorků a zpracování. Zcela nepřiléhavé je tvrzení žalovaného, který srovnává dva zcela odlišné znalecké posudky, byť u stejného senátu. Znalec nesouhlasí s námitkou žalobce, že napadené usnesení je nepřezkoumatelné a protizákonné. Znalec řádně uvedl ve vyúčtování analytickou část časové náročnosti vypracování znaleckého posudku, včetně období, ve kterém se na vypracování nepodílel. Pokud žalobce v odvolání porovnává požadovanou přiměřenou slevu z ceny díla (předmět sporu) s časovou náročností při vypracování znaleckého posudku, kdy znalec byl soudem vyzván k zodpovězení několika vysoce odborných otázek, které bylo nutno podpořit složitými fyzikálními výpočty, pak znalec nemůže souhlasit s odvolací námitkou žalobce, že znalce účtovaná časová dotace je extrémní a vymykající se obvyklosti. Znalec nesouhlasí s odvolací námitkou žalobce, že se zabýval mnoha vadami, které podle zadání soudu zkoumat neměl, protože znalecký posudek musí být v souladu s ust. § 28 zákona o znalcích, úplný, pravdivý a přezkoumatelný. Bylo tedy povinností znalce uvést do nálezu i další okolnosti, ke kterým v rámci znaleckého zkoumání dospěl, i když na ně nebyl soudem explicitně tážán. Pokud jde o výši hodinové sazby, pak znalec uvedl, že honorování odměny znalce maximální sazbou není podmíněno skutečností, zda se jedná o revizní posudek či nikoliv. Znalec v daném oboru disponuje nejvyšším stupněm odborné kvalifikace a má tedy za to, že hodnota znaleckého ve výši 1 000 Kč za hodinu je pro ohodnocení jeho práce přiléhavá. Znalecký posudek je třeba posuzovat individuálně s ohledem na pečlivost, odbornou znalost, specifickou složitost a náročnost. Znalec proto navrhl, aby odvolací soud usnesení soudu prvního stupně potvrdil.

8. Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání je přípustné, bylo podáno oprávněnou osobou a včas (§ 202 a contr., § 201, § 204 odst. 1 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád /dále jen „o. s. ř.“/), přezkoumal usnesení soudu prvního stupně a řízení, které jeho vydání předcházelo podle ust. § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř., když k projednání odvolání nebylo třeba nařizovat jednání (§ 214 odst. 1, písm. c/ o. s. ř.) a dospěl k závěru, že odvolání žalobce i žalovaného je důvodné, odvolání znalce není důvodné.
9. Podle usnesení soudu prvního stupně ze dne 11. 1. 2024, č.j. 46 c 122/2023-99, byl znalci přesně vymezen znalecký úkol - 1. a) porovnat tepelně izolační vlastnosti dvou specifikovaných materiálů (materiál polyuretanová pěna a skelná vata) a 1. b) určit rozdíl v jejich ceně řádově v korunách; a po zhlédnutí předmětu zkoumání (maringotka na přesně označeném místě) 2. určit příčinu vady obkladu (loupání) ve sprchovém koutě a vyjádřit se k možnostem opravy této vady; 3. zodpovědět, zda interiérový obklad dřevěné maringotky je opatřen bezbarvým lakem, případně je jinak ošetřen; 4. a) zodpovědět, zda okna, kterými je dřevěná maringotka osazena, vykazují jakékoliv vady či poškození a v kladném případě, zda tyto vady omezují či komplikují užívání oken nebo snižují jejich životnost a 4. b) vyjádřit se k ceně pěti kusů specifikovaných oken ve vztahu k cenové nabídce a 4. c) jejich případné tržní ceně.
10. Podle § 139 odst. 2 o. s. ř. byl-li podán znalecký posudek nebo proveden tlumočnický úkon, vzniká právo na náhradu hotových výdajů a na odměnu (znalečnou a tlumočnou). Zvláštní předpisy stanoví, komu a v jaké výši se znalečná a tlumočná vyplácí.
11. Podle § 30 zákona o znalcích, znalečným se rozumí souhrnná částka odměny, náhrady hotových výdajů a náhrady za ztrátu času včetně času stráveného na cestě.
12. Podle § 31 odst. 1, 2, 4 zákona o znalcích, znalci náleží za výkon znalecké činnosti odměna. Odměna za výkon znalecké činnosti se řídí smlouvou se zadavatelem; není-li odměna takto sjednána nebo je-li zadavatelem orgán veřejné moci, odměna se určí podle příslušných ustanovení tohoto zákona a vyhlášky podle odstavce 7. Odměna se určí podle množství účelně vynaložené práce a odborné náročnosti vyžadované k provedení znaleckého úkonu.
13. Podle § 2 vyhlášky ř. 504/2020 Sb., o znalečném (dále jen „vyhláška o znalečném“) znalci náleží za každou hodinu práce účelně vynaložené na výkon znalecké činnosti odměna ve výši 800 až 1000 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Alena Pažitná

14. Podle § 4 odst. 1 a 2 vyhlášky o znalečném při určování výše časové odměny v rámci rozmezí sazby se posuzuje odborná náročnost vyžadovaná k vykonání znalecké činnosti. Při posuzování odborné náročnosti vyžadované k vykonání znalecké činnosti se hodnotí zejména a) povaha a rozsah znalecké činnosti, b) stupeň odborné kvalifikace potřebné k vykonání znalecké činnosti a c) zda znalecká činnost spočívala v přezkoumání znaleckého posudku jiného znalce.
15. Podle § 5 odst. 1 a 2 vyhlášky o znalečném znalci nenáleží časová odměna za práci účelně vynaloženou na provedení úkonu, za kterou mu náleží paušální odměna. Seznam úkonů podle odstavce 1 a výše paušální odměny za tyto úkony jsou stanoveny v příloze č. 1 k této vyhlášce.
16. Podle § 14 odst. 1 písm. a) vyhlášky o znalečném, pokud je nutné provést úkon v místě, které není sídlem znalce, náleží mu náhrada za ztrátu času stráveného na cestě do tohoto místa a zpět.
17. Podle § 15 odst. 1 a 2 vyhlášky o znalečném znalci náleží náhrada za ztrátu času ve výši ušlého výdělku. Pokud znalec nedoložil výši ušlého výdělku nebo pokud ušlým výdělkem je výdělek za výkon znalecké činnosti, znalci náleží náhrada za ztrátu času ve výši 50 Kč za každou započatou čtvrthodinu.
18. Znalec má za podání znaleckého posudku právo na odměnu, pokud znalecký posudek provede řádně a včas. Pro účely rozhodování o odměně lze za řádně splněný znalecký úkon považovat ten, který byl ať již písemně či ústně proveden s příslušnou odborností, obsahuje předepsané náležitosti, jeho závěry odpovídají zadání soudu a jsou přesvědčivé a odůvodněné. Soud není oprávněn přezkoumávat odbornost závěrů znalce, to se odrazí až v závěrech soudu o skutkovém stavu věci, nikoli však při určení výše odměny.
19. V posuzované věci byla znalci uložena povinnost podat znalecký posudek písemně ve třech vyhotoveních do 60 dnů od doručení usnesení o ustanovení znalce a nařízení znaleckého posudku. Usnesení bylo znalci doručeno dne 16. 1. 2024, primárně stanovená lhůta tak končila 16. 3. 2024. S ohledem na postoj žalovaného, který neposkytoval znalci zákonem předepsanou součinnost, soud prvního stupně lhůtu k vypracování znaleckého posudku prodloužil do 31. 7. 2024. Znalecký posudek byl soudu prvního stupně doručen dne 26. 7. 2024.
20. Znalecký posudek byl podán včas. Znalec při plnění znaleckého úkolu vycházel ze zadání soudu, (s výjimkou odpovědi na otázku 1. b), zároveň se však podle názoru odvolacího soudu zabýval otázkami nad rámec požadovaného znaleckého zkoumání.
21. Obecnou otázku týkající se zateplovacích materiálů znalec zodpověděl a nad rámec znaleckého úkolu konstatoval, že zhoršené tepelně izolační vlastnosti nejsou způsobené absencí stříkané polyuretanové pěny, ale konstrukčním zhotovením (otázka 1.a), zároveň však v odpovědi absentuje soudem požadovaný údaj o rozdílu v ceně (řádově v korunách) použitých materiálů (otázka 1. b).
22. Znalec jasně opověděl na otázku týkající se příčiny loupajícího se obkladu ve sprchovém koutě (otázka 2.) i otázky týkající se vad a ceny oken (otázky 4. a, b, c).
23. K otázce ošetření interiérového obkladu (otázka 3.) kromě výsledků vizuálního šetření, nechal znalec zpracovat spektroskopickou analýzu vzorku dřeva, kterou provedla Laboratoř molekulové spektroskopie, Centrální laboratoře, Vysoká škola chemicko technologická v Praze, kterou byla provedena analýza povrchové úpravy vzorků a vzorků MDF, když z dodaných vzorků byly zhotoveny příčné řezy nátěrem, které byly vyfoceny optickým stereomikroskopem a změřeny vizuálně odlišné vrstvy nátěru. Zadání k provedení analýzy odborným pracovištěm bylo provedeno z iniciativy znalce bez předchozí konzultace se zadavatelem posudku. Náklady tímto způsobem vzniklé (12 100 Kč) nepovažuje odvolací soud za účelně vynaložené.
24. Znalec se v rámci vypracování znaleckého posudku dopustil excesu, kdy nad rámec znaleckého zadání prováděl zkoumání ve výrobních prostorách žalovaného, při kterém provedl měření vlhkosti konstrukčního materiálu, kontroloval skladbu konstrukce a konstrukční spoje. Ve

znaleckém posudku (bod 2.3.1.) znalec uvedl, že byly překontrolovány jiné maringotky než ta, která je předmětem soudního řízení a výsledkem tohoto zkoumání je závěr, že zásadním provedením se vyráběné maringotky od sebe konstrukčně neliší a jsou velmi podobné. Ve vyjádření k odvolání účastníků naopak znalec uvedl, že existuje rozpor např. v konstrukční skladbě u předmětu znaleckého posudku a vyráběných maringotkách prohlédnutých při inspekční znalecké návštěvě. Není zřejmé, jakým způsobem se tato nevyžádaná a navíc rozporná zjištění (vyplývající ze soudem nepožadované prohlídky) projevila v odpovědích na soudem zadané dotazy. Už jen z těchto důvodů je cestovné (5 071 Kč), čas strávený dne 11. 6. 2024 na cestě do provozovny žalovaného (1 600 Kč) a práce na znaleckém posudku po inspekční znalecké návštěvě (zjevně spojené s výsledky této návštěvy), tj. podle vyúčtování znaleckého 93,5 hodiny práce (93 500 Kč) neúčelně vynaloženým nákladem.

25. Odvolací soud neshledal pro účely znaleckým zkoumáním pro věc potřebných zjištění účelné náklady vynaložené znalcem na časovou dotaci příloh (976 Kč), když příloha 1. se týká sdělení žalovaného, které je součástí spisu, příloha 2. zpracovává bez vazby na zadaný znalecký úkol nákladovou a tepelně technickou optimalizaci dřevěné stavební konstrukce v pasivním standartu, příloha 3. se týká již uváděné neúčelně provedené spektroskopické analýzy a nebyla znalcem účtována, příloha 4. obsahuje náčrt bez popisu a příloha 5. je pro potřeby znaleckého posudku nepotřebný situační snímek pozemku (par. č. [REDACTED] v k. ú. [REDACTED]), na kterém se nachází zkoumaná maringotka.
26. Soud prvního stupně správně nepřiznal znalci náhradu cestovného náhradu za ztrátu času v souvislosti s cestou do sídla žalovaného dne 23. 4. 2024, kterou znalec realizoval z vlastní iniciativy, bez ověření, zda se jedná o místo výroby
27. Podle názoru odvolacího soudu se znalec nad rámec znaleckého zkoumání zabýval materiály, které jsou použity v obvodové konstrukci, zjišťováním, zda navržená a žalovaným vyrobená konstrukce dřevěné maringotky je vyrobena v souladu s oborovými standardy či nikoli, a rizikem vzniku plísní, když sám v bodu 5.2.4.1 posudku sdělil, že při povinnosti znalecký posudek vypracovat řádně s maximální odbornou péčí, je nezbytné se znalecky vyjádřit k ostatním odborným a technickým skutečnostem, které sice nejsou explicitně definovány ve znaleckém úkolu, ale jednoznačně sdělil zadavateli celkový technický stav předmětu znaleckého zkoumání a zejména o kvalitě provedení. Jinými slovy zabýval se, i podle vlastního vyjádření, zkoumáním nad rámec znaleckého zadání, jehož výsledkem je popis stavu a kvality provedení maringotky, který zadavatel nepožadoval.
28. Odvolací soud tak dospěl k závěru, že znalec vypracoval znalecký posudek včas, v soudem prodloužené lhůtě, výše hodinové odměny 1 000 Kč, resp. 900 Kč vyúčtovaná znalcem odpovídá § 2 a § 4 vyhlášky o znalečném i odbornosti provedené znalecké činnosti. Znalci proto náleží odměna podle § 139 odst. 2 o. s. ř., § 30 a 31 odst. 1 a 2, 4 zákona o znalcích.
29. Odvolací soud shledal účelnou činnost znalce, která se vztahovala k zpracování znaleckého posudku v návaznosti na znalecký úkol určený soudem prvního stupně. Podle odvolacího soudu tak znalci náleží odměna za 75 hodin práce po 1 000 Kč (po odečtu 93,5 hodin), odměna za 6,5 hodin práce po 900 Kč, tj. celkem 80 850 Kč a náhrada hotových výdajů ve výši 10 268 Kč, tj. cestovné na trase [REDACTED] – [REDACTED] a zpět ve dnech 14. 3. 2024 a 24. 4. 2024 po 634 Kč, ztráta času za cestu [REDACTED] a zpět v celkové výši 1 000 Kč a částka 8 000 Kč za výtisk a svázání znaleckého posudku mimo příloh, celkem 91 118 Kč.
30. Na základě shora uvedených závěrů odvolací soud podle § 220 odst. 1 o. s. ř. rozhodnutí soudu prvního stupně změnil.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 6.11.2024

JUDr. Kateřina BUREŠOVÁ, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Alena Pažitná